

Република Србија

Агенција за спречавање корупције

Царице Милице 1

11000 Београд

Предмет: Поступање по пријави „Локалног фронта“ због могућег кршења Закона о финансирању политичких активности од стране политичког субјекта „Српска напредна странка“

Поштовани,

30.12.2024, истог дана када и Агенција за спречавање корупције, добили смо пријаву организације „Локални фронт“ из Краљева (у прилогу), у којој су представљене информације на основу којих се може закључити да је политички субјект – Српска напредна странка – повредила поједине одредбе Закона о финансирању политичких активности (*“Службени гласник РС”, 14 из 2022.*)

Као што је „Локални фронт“ указао, повреда Закона се односи на ситуацију у којој је сам политички субјект (на веб-сајту свог одбора за Град Краљево) обавестио јавност о томе да је примио донацију (прилог) од Народне Републике Кине и Комунистичке партије Кине и да се донација огледа у опремању страначких просторија у том граду. С друге стране, одредбом члана 12. ст. 1. Закона политичким субјектима је забрањено да примају прилоге од „страних држава“, као и од „страних физичких и правних лица, осим међународних политичких удружења“. Поред тога, указано је на могућност да су прекршене и друге одредбе Закона – обавеза објављивања информација о примљеним прилозима који су веће вредности од просечне зараде у Републици у претходној години и обавеза евидентирања прилога.

Чланом 37. Закона је прописано да Агенција покреће и води поступак у којем се одлучује да ли постоји повреда Закона, по службеној дужности и на основу пријаве физичког или правног лица. У истом члану законодавац је прописао рок у којем Агенција мора да донесе решење којим се утврђује да јесте или да није дошло до повреде закона у изборној кампањи. Међутим, **законодавац је пропустио да пропише рок за поступање Агенције у случајевима када се пријава за кршење Закона подноси ван периода изборне кампање.**

Иако рок није прописан, овим путем **позивамо Агенцију да без одлагања прибави све информације које су потребне како би се утврдило да ли повређен Закон, да о томе одлучи решењем, и да о исходу свог поступања обавести јавност.**

То је нарочито потребно из следећих разлога:

1. Јавност је већ обавештена о поднетој пријави и опису могућег кршења Закона¹, па је потребно да у разумном року добије и информације о одлуци Агенције;
2. Пријава се односи на повреду Закона која **није нужно у вези са подношењем годишњих финансијских извештаја**, услед чега **не би било оправдано** да се наводи из пријаве проверавају **тек када Агенција буде вршила контролу** Годишњег финансијског извештаја СНС

¹ <https://n1info.rs/vesti/opremanje-prostorija-sns-u-kraljevu-donirala-kp-kine-kazu-da-su-studenti-strani-placenic-i-to-su-oni-sami/>

за 2024. годину. Наиме, повреда Закона, према опису чињеничног стања из пријаве, који се заснива на информацијама са званичне интернет странице Градског одбора СНС, **већ је настала** даном пријема забрањеног прилога. Евентуално изостављање информација о том прилогу у Годишњем финансијском извештају представљало би **нови прекршај**, чије постојање би се могло накнадно утврђивати у поступку контроле ГФИ.

- Иако се, према наводима са страначке званичне интернет странице и из пријаве, кршење Закона догодило у вези са опремањем просторија једног градског одбора, реч је о ситуацији са којом је у најмању руку упознато и страначко руководство, а не о самовољном кршењу прописа од стране локалног огранка. То се може закључити из чињенице да је на овој промоцији активно учествовао **члан председништва СНС**, Петар Петковић и да је управо он саопштио да су просторије градског одбора те странке „опремљене захваљујући и донацији амбасаде Републике Кине и Комунистичке партије Кине“.² То је уједно и разлог због којег је потребно да Агенција, поводом ове пријаве, прибави информације од СНС, не само о опремању страначких просторија у Краљеву, већ и о томе **да ли је из истих (недозвољених) извора вршено финансирање те политичке странке и у другим градовима.**

Имајући у виду праксу Агенције кад врши контролу по пријавама за кршење Закона које су поднете током изборне кампање, подсећамо на овлашћења Агенције из члана 32. Закона, које је неопходно искористити ради утврђења потпуног чињеничног стања.

Чланом 32. Закона је прописано да „Агенција има право непосредног и неометаног приступа књиговодственој евиденцији и документацији и финансијским извештајима политичког субјекта, као и да ангажује одговарајуће стручњаке и институције“ (ст. 1.), да је политички субјект „дужан да на захтев Агенције, у року који одреди Агенција, који не може бити дужи од 15 дана, достави сва документа и информације које су Агенцији потребне за обављање послова прописаних овим законом“ (ст. 2) и да су „органи Републике Србије, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, банке, као и правна и физичка лица која финансирају политичке субјекте, односно која су у њихово име и за њихов рачун обавила одређену услугу“ дужни да, „на захтев Агенције и у року који не може бити дужи од 15 дана од дана пријема захтева“ „доставе све податке који су Агенцији потребни за обављање послова прописаних овим законом“ (ст. 4) и да се „у погледу обавезе доставе података утврђене у ставу 4. овог члана не примењују се забране и ограничења утврђене другим прописима“ (ст. 5).

Уобичајена пракса по пријавама јесте да Агенција прибавља изјашњење од политичког субјекта у чији се прекршај сумња. С друге стране, у овом случају, чињенично стање не би било могуће у потпуности утврдити без прибављања документације од политичког субјекта, пружалаца услуга и добављача опреме, а по могућности и од назначених донатора.

У Београду, 9.1.2025.

За Транспарентност Србија

Програмски директор

Немања Ненадић

² <https://kraljevo.sns.org.rs/novosti/vesti/kraljevacki-naprednjaci-i-kolege-iz-nr-kine-dokaz-jacanja-celicnog-prijateljstva>